

Posudek oponenta bakalářské práce

Autor, název, místo, rok, rozsah práce, vedoucí práce: Jonáš Pešek, Rudolf Vrba. Katolík a antisemita, Praha, 2018, 71 stran, vedoucí: prof. Jiří Pokorný, CSc.

Hodnotící kritéria

	splňuje	splňuje z větší části	splňuje z menší části	nesplňuje
Problematika a cíl práce jsou zformulovány a odpovídají zadání a názvu práce.	/			
Metody využitě autorem jsou adekvátní vzhledem k cíli práce a tématu.			/	
Autor se opírá o relevantní prameny a literaturu .			/	
Struktura práce je vyvážená a logická.			/	
Zpracování vykazuje rysy originality a vlastního přínosu .		/		
Práce je prosta gramatických a stylistických chyb .		/		
Práce je psána kultivovaným odborným jazykem za použití správné terminologie .		/		
Autor správně cituje .	/			
Autor nic podstatného neopomenul (obsah, úvod, závěr, seznam pramenů použité literatury, anotace v češtině a cizím jazyce, rozsah odpovídá zadání).		/		

Celkové hodnocení (slovně)

Jonáš Pešek se ve své práci věnuje jak osobnosti dnes spíše pozapomenutého katolického publicisty a kněze Rudolfa Vrby, tak v obecném rámci i problematice katolického antisemitismu v období 19. A počátku 20. století. Pokouší se prozkoumat myšlenkové a sociální podhoubí Vrbových názorových postojů i jejich odraz v jeho politické a žurnalistické činnosti. Právě široká kontextualizace je předností této práce, stejně jako poměrně dobrá úroveň autorovy stylistiky.

Na druhé straně však Peškova práce vykazuje i zřetelné nedostatky. Ze struktury textu není například zřejmé, proč následuje rozbor Vrbových názorových postojů až po kapitole o jeho „druhém životě“. Problematickým způsobem autor užívá také některé pojmy. Není například zřejmé proč pojem „židé“

nahrazuje pro období 19. století nevhodným synonymem „izraelité“. Někdy zase zřejmě nevědomě přebírá terminologii hlavního protagonisty své práce a píše třeba o pravoslavných jako o „schizmaticích“ (s.37). V otázkách katolického antisemitismu pak projevuje nadměrný sklon k paušalizacím a zjednodušování, řadu velmi silných soudů provádí mimoděk a bez odkazů na příslušné prameny. Mezi ně patří například tvrzení, že po I. světové válce „antisemitismus vycházející z křesťanských a sociálních kořenů plně prolul s antisemitismem, čerpajícím z rasových teorií“ (s.12), jakkoliv i takové příklady existovaly. K tomuto tématu autor vůbec nevyužívá relevantní literaturu, příkladem by mohla být Šebkova monografie *Za Boha, národ a pořádek*. Pokud by se například zabýval katolickou kulturou na konci 19. století (zdrojem může být například první díl Putnovy práce o české katolické literatuře), zjistil by, že v katolickém milieu bylo širší spektrum názorů na „židovskou problematiku“, než vyhrocený antisemitismus. Stejně tak nerozlišuje mezi antisemitismem, vycházejícím z katolického prostředí a antisemitismem z prostředí liberálního a středostavovského, někdy vysloveně antiklerikálního (tam by se nabízela právě komparace se zmíněnými postoji Jana Nerudy, nebo advokáta a pozdějšího mladočeského primátora Karla Baxy v případě polenské vraždy). Stejně tak nerozlišuje autor mezi křesťanským antisemitismem a antijudaismem.

Podnětná je autorova analýza Vrbova pojednání o ruských revolucích na počátku 20. století. K obhajobě však navrhuji autorovi zamyšlení nad příčinou vysokého počtu židů v komunistických stranách a doporučuji k četbě například paměti Pavla (Polyho) Reimana *Ve dvacátých letech*. Možná by dospěl k jiným závěrům, než jen k odkazům na gramotnost ruských obyvatel. Zajímalo by mne také, z čeho čerpal informaci, že až II. vatikánský koncil zamítl představu o „dědičné vině“ židů za Kristovu smrt. V kterých církevních dokumentech bylo podle něho toto učení ukotveno? A neměl spíše na mysli vypuštění velkopátečních přímluv za obrácení židů?

Přes uvedené výhrady doporučuji práci k obhajobě.

Datum 21. srpen 2018

Podpis oponenta práce Mgr. Vojtěch Čurda PhD.